

<p style="text-align: center;">Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu</p>	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Melita Špoljar
Zvanje	Profesor povijesti
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Veliko Trgovišće i OŠ Zlatar Bistrica
Adresa elektroničke pošte	melita.spoljar@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Povijesni izvori
Predmet (ili međupredmetna tema)	Povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>POV OŠ E.5.1.</p> <p>Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetnosti, predmete svakodnevne uporabe te pojavu pismenosti u prapovijesti i starome vijeku.</p>

<p>Tijek nastavnog sata</p>	<p>Odgjono – obrazovni ishod na razini aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">- analizom izvora razlikuje vrste povjesnih izvora (koncept Rad s povjesnim izvorima, Kontinuitet i promjena, Usporedba i sučeljavanje, Vrijeme i prostor)- analizom pisanog povjesnog izvora uočava vjerodostojnost izvora (koncept Rad s povjesnim izvorima) <p>Tehnički koncepti: vrijeme i prostor, kontinuitet i promjena, rad s povjesnim izvorima, usporedba i sučeljavanje</p> <p>Vremensko trajanje aktivnosti: 1 školski sat</p> <p>Nastavna sredstva, pomagala i digitalni alati: zoran prikaz povjesnih izvora – posebno pripremljeni materijali, slikovni materijal, povjesni izvor, radni listići</p> <p>UVODNI DIO</p> <p>Učenici su za zadatak trebali donijeti fotografije iz ranog djetinjstva. Povesti razgovor s učenicima o fotografijama na način da opišu tko se nalazi na fotografiji, iz kojeg je razdoblja fotografija, gdje je nastala te kako su izgledali. Nadalje, upitati učenike znaju li kako su izgledali njihovi roditelji / djedovi i bake dok su bili njihove dobi. Na taj način uvesti učenike u sadržaj o kojem će više saznati Povjesni izvori. Učenici će potom zapisati naslov „Povjesni izvori“. Predviđeno vrijeme 10 minuta.</p> <p>AKTIVNOST</p> <p>Učenici će biti podijeljeni u pet skupina. Svaka skupina će dobiti primjer povjesnog izvora te zadatke koje trebaju riješiti.</p> <p>Predviđeno vrijeme 20 minuta.</p> <p>Potom će u razgovoru s učiteljicom iznijeti koju vrstu izvora su trebali proučiti i koja je vrijednost danas tog izvora.</p> <p>Zatim će samostalno rješavati zadatak (aktivnost 2.). Pročitati povjesni izvor o tome kako Herodot opisuje gradnju piramida. Uz vođenje učenici donose zaključak o njegovoj vjerodostojnosti.</p> <p>Predviđeno vrijeme 7 minuta.</p> <p>Zatim će riješiti kviz s listića (vrednovanje za učenje i kao učenje – vrršnjačko vrednovanje).</p> <p>Listiće će zlijepiti u bilježnicu. Učitelj/ica zadaje zadatak za domaću zadaću.</p>
------------------------------------	--

	Predviđeno vrijeme 8 minuta.
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Učenici rješavaju zadatke te međusobnom suradnjom i dogovorom dolaze do rješenja.</p> <p>1.skupina</p> <p>Dobit će primjer starog glaćala (za potrebe aktivnosti može se koristiti stari telefon, mobitel, radio i sl.).</p> <p>Zadatak skupine je proučiti predmet i odgovoriti na pitanja s radnog listića.</p> <p><u>Listić 1.</u></p> <p>1.Koji predmet se nalazi pred vama?</p> <hr/> <p>2.Čemu služi?</p> <hr/> <p>3.Što mislite kada se taj predmet koristio? Prije koliko godina?</p> <hr/> <p>4.Gdje bi sa svojim razredom u sklopu terenske nastave mogao pogledati taj predmet?</p> <hr/> <p>5.Ima li taj predmet neku vrijednost danas i koju?</p> <hr/> <p>2.skupina</p> <p>Dobit će primjer stare knjige (za potrebe aktivnosti može se koristiti pismo, dokument i sl..).</p> <p>Zadatak skupine je proučiti knjigu i odgovoriti na pitanja s radnog listića.</p> <p><u>Listić 2.</u></p> <p>1.Pred vama se nalazi knjiga. Navedite autora i naslov knjige.</p> <hr/> <p>2.Možete li odrediti starost knjige?</p>

3.Gdje bi sa svojim razredom u sklopu terenske nastave mogao pogledati stare knjige?

4.Ima li ta knjiga neku vrijednost danas i koju?

3.skupina

Dobit će primjer crno bijele fotografije.

Zadatak skupine je proučiti fotografiju i odgovoriti na pitanja s radnog listića.

Listić 3.

1.Opišite što vidite na fotografiji.

2.Možete li odrediti starost fotografije? Što mislite prije koliko godina je nastala?

3.Na što trebamo обратити pozornost kako bismo mogli odrediti iz kojeg je vremena?

4.Gdje bi sa svojim razredom u sklopu terenske nastave mogao pogledati stare fotografije?

5.Ima li ta fotografija neku vrijednost danas i koju?

4.skupina

Dobit će primjer kasete i videokasete.

Zadatak skupine je proučiti predmete i odgovoriti na pitanja s radnog listića.

Listić 4.

1.Što se nalazi pred vama?

2. Čemu služi?

3. Jeste li kod kuće vidjeli / pronašli primjere navedenih predmeta?

4. Što mislite kada su se ti predmeti koristili? Prije koliko godina?

5. Imaju li ti predmeti neku vrijednost danas i koju?

5. skupina

Listić 5.

1. Razgovarajte unutar skupine koju bajku ili legendu znate, ukratko je ispričajte te zapišite naslov.

2. Kako ste čuli za tu bajku / legendu? Tko vam je ispričao?

3. Jesu li bajke/ legende istinite?

—

4. Na koji način možemo čuti neku bajku?

5. Imaju li bajke neku vrijednost danas i koju?

Učitelj/ica prati rad skupina, bilježi napredak te prema potrebi usmjerava učenike u radu.

Nakon što učenici riješe zadatke učitelj/ica ispituje skupine što su imali za zadatak. Razgovorom potaknuti učenike na zaključak da se radi o vrijednim izvorima iz prošlosti, a koji se nazivaju povjesni izvori ili vrela.

Upitati učenike koje su muzeje do sada posjetili i što su vidjeli. Istaknuti da se u muzejima čuvaju povjesni izvori koji spadaju u skupinu materijalni i njih istražuju i proučavaju znanstvenici koji se nazivaju

arheolozi. Uz materijalne povjesne izvore postoje slikovni, pisani, zvukovni i usmena predaja. Učenici određuju koja skupina je obrađivala koju vrstu izvora.

Učitelj/ica navodi ustanove u kojima se čuvaju navedeni izvori.

Upitati učenike kako se nazivaju znanstvenici koji istražuju prošlost i pišu o povijesti?

Povesti s učenicima razgovor o tome na koji način povjesničari istražuju prošlost? Što im je potrebno da bi dali odgovore na pitanja zašto se nešto dogodilo, kada i što se mijenja?

Imenovati prvog povjesničara kojeg se naziva još i ocem povijesti Grka Herodota iz 5.st.pr.Kr.

Učenici će potom kao samostalnu aktivnost (aktivnost 2.) dobiti povjesni izvor kojeg će pročitati te potom odgovoriti na pitanja.

Aktivnost 2.

Učenici će pročitati povjesni izvor te će učitelj/ica povesti razgovor vodeći se pitanjima ispod izvora. Tijekom razgovora provodi se vrednovanje za učenje odnosno praćenje razumijevanja i zaključivanja problema.

Herodot je ovako opisao kako su prema iskazima njegovih suvremenika Egipćani gradili piramide:

„Sama je piramida bila izgrađena poput stepeništa koje neki nazivaju stubama, a drugi stepenicama: kad su sagradili prvu stepenicu, dizali su preostale kamenove spravama napravljenima od kratkih drvenih greda, i to su ih za prvu stubu stepeništa dizali s tla; kad bi god kamen stavili ondje, premještali bi ga na drugu spravu koja je bila postavljena na prvoj stubi, te bi ga vukli na drugu stubu i na sljedeću spravu: koliko je bilo stuba u stepeništu toliko je bilo i sprava, a postojala je još i jedna pomicna sprava koja se prenosila sa stube na stubu i kojom bi se kamenovi pomicali; meni su opisali obje sprave upravo onako kako i ja to iznosim.....

(Herodot, Povijest II., 125, preveo i priredio Dubravko Škiljan, Matica hrvatska, Zagreb, 2007., str.214.)

*suvremenik – onaj koji živi u isto vrijeme s drugim

*vjerodstojan – koji je dostojan povjerenja, koji ne izaziva sumnju, koji je izvoran

1.Što Herodot navodi o gradnji piramide? Što im je poslužilo kako pomoć u podizanju kamena?

2.Je li Herodot osobno video gradnju piramide?

	<p>3.Na koji način je saznao o gradnji piramide? 4.Je li ovaj povjesni izvor vjerodostojan?</p> <p>*Trajanje aktivnosti 7 minuta</p> <p>Zatim će riješiti kviz s listića te provjeriti (vrednovanje za učenje i kao učenje – vrršnjačko vrednovanje).</p> <p>Listiće će zaličepiti u bilježnicu. Učitelj/ica zadaje zadatak za domaću zadaću.</p> <p>Zadatak za domaću zadaću: učenici trebaju kod kuće ili kod susjeda / rodbine pronaći jedan materijalni povjesni izvor, napraviti karticu od kartona na koju će napisati sljedeće podatke: koji je to predmet, iz kojeg vremena, za što je služio i gdje je pronađen. Potom će predmete i kartice donijeti u školu gdje će predvorje škole na tjedan dana postati muzej.</p> <p>Predviđeno vrijeme 8 minuta.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p>Povjesni izvor</p> <p>Herodot je ovako opisao kako su prema iskazima njegovih suvremenika Egipćani gradili piramide:</p> <p>„Sama je piramida bila izgrađena poput stepeništa koje neki nazivaju stubama, a drugi stepenicama: kad su sagradili prvu stepenicu, dizali su preostale kamenove spravama napravljenima od kratkih drvenih greda, i to su ih za prvu stubu stepeništa dizali s tla; kad bi god kamen stavili ondje, premještali bi ga na drugu spravu koja je bila postavljena na prvoj stobi, te bi ga vukli na drugu stubu i na sljedeću spravu: koliko je bilo stuba u stepeništu toliko je bilo i sprava, a postojala je još i jedna pomicna sprava koja se prenosila sa stube na stubu i kojom bi se kamenovi pomicali; meni su opisali obje sprave upravo onako kako i ja to iznosim.....</p> <p>(Herodot, Povijest II., 125, preveo i priredio Dubravko Škiljan, Matica hrvatska, Zagreb, 2007., str.214.)</p> <p>*primjeri povjesnih izvora (posebno pripremljeni materijali)</p>

	*radni listići																		
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje za učenje Učenici će dobiti listić s podatcima koje trebaju ispuniti. Rješavanjem listića provodi se vrednovanje za učenje te ujedno služi kao plan ploče.</p> <p>Listić</p> <p>Povijesni izvori ili vrela</p> <p>Povijesni izvori ili vrela su ostaci iz _____.</p> <table border="1"><thead><tr><th>Vrste povijesnih izvora</th><th>Primjeri</th><th>Ustanove u kojima se čuvaju</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td><td>muzeji</td></tr><tr><td></td><td>slike, fotografije</td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td>filmoteke, fonoteke</td></tr><tr><td>pisani</td><td></td><td></td></tr><tr><td>usmena predaja</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> <p>Prvi povjesničar kojeg nazivamo i ocem povijesti bio je _____.</p> <p>*Predviđeno vrijeme za rješavanje listića, provjeru zadataka i zadavanje zadatka za domaću zadaću 8 minuta.</p> <p>Zadatak za domaću zadaću: učenici trebaju kod kuće ili kod susjeda / rodbine pronaći jedan materijalni povijesni izvor, napraviti karticu od kartona na koju će napisati sljedeće podatke: koji je to predmet, iz kojeg vremena, za što je služio i gdje je pronađen. Potom će predmete i kartice donijeti u školu gdje će predvorje škole na tjedan dana postati muzej.</p> <p>Vrednovanje kao učenje</p> <p>Vrednovanje kao učenje provodi se na način da nakon što učenici riješe</p>	Vrste povijesnih izvora	Primjeri	Ustanove u kojima se čuvaju			muzeji		slike, fotografije				filmoteke, fonoteke	pisani			usmena predaja		
Vrste povijesnih izvora	Primjeri	Ustanove u kojima se čuvaju																	
		muzeji																	
	slike, fotografije																		
		filmoteke, fonoteke																	
pisani																			
usmena predaja																			

	<p>nastavni listić (vidi vrednovanje za učenje) učenici u klupi će zamijeniti lističe i provjeriti odgovore učenika iz klupe.</p> <p>Vrednovanje kao učenje provodi se tijekom rada skupine kada članovi skupine kontroliraju rješenja članova.</p>
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>1.skupina</p> <p>Dobit će primjer starog glaćala (za potrebe aktivnosti može se koristiti stari telefon, mobitel, radio i sl.).</p> <p>Zadatak skupine je proučiti predmet i odgovoriti na pitanja s radnog listića.</p> <p><u>Listić 1.</u></p> <p>1.Koji predmet se nalazi pred vama?</p> <hr/> <p>2.Čemu služi? (problemski zadatak)</p> <hr/> <p>3.Što mislite kada se taj predmet koristio? Prije koliko godina? (problemski zadatak)</p> <hr/> <p>4.Gdje bi sa svojim razredom u sklopu terenske nastave mogao pogledati taj predmet? (problemski zadatak)</p> <hr/> <p>5.Ima li taj predmet neku vrijednost danas i koju? (zadatak za razvijanje kritičkog razmišljanja)</p> <hr/> <p>2.skupina</p>

Dobit će primjer stare knjige (za potrebe aktivnosti može se koristiti pismo, dokument i sl.).

Zadatak skupine je proučiti knjigu i odgovoriti na pitanja s radnog listića.

Listić 2.

1. Pred vama se nalazi knjiga. Navedite autora i naslov knjige.

2. Možete li odrediti starost knjige? (istraživački zadatak)

3. Gdje bi sa svojim razredom u sklopu terenske nastave mogao pogledati stare knjige? (problemski zadatak)

4. Ima li ta knjiga neku vrijednost danas i koju? (zadatak za poticanje kritičkog razmišljanja)

3. skupina

Dobit će primjer crno bijele fotografije.

Zadatak skupine je proučiti fotografiju i odgovoriti na pitanja s radnog listića.

Listić 3.

1. Opišite što vidite na fotografiji.

2. Možete li odrediti starost fotografije? Što mislite prije koliko godina je nastala?

3. Na što trebamo обратити pozornost kako бисмо могли одредити из којег је времена? (problemski zadatak)

4. Gdje bi sa svojim razredom u sklopu terenske nastave mogao pogledati stare fotografije? (problemski zadatak)

5.Ima li ta fotografija neku vrijednost danas i koju? (zadatak za poticanje kritičkog razmišljanja)

4.skupina

Dobit će primjer kasete i videokasete.

Zadatak skupine je proučiti predmete i odgovoriti na pitanja s radnog listića.

Listić 4.

1.Što se nalazi pred vama?

2.Čemu služi? (problemski zadatak)

3.Jeste li kod kuće vidjeli / pronašli primjere navedenih predmeta?

**4.Što mislite kada su se ti predmeti koristili? Prije koliko godina?
(problemski zadatak)**

5.Imaju li ti predmeti neku vrijednost danas i koju? (zadatak za razvijanje kritičkog razmišljanja)

5.skupina

Listić 5.

1.Razgovarajte unutar skupine koju bajku ili legendu znate, ukratko je ispričajte te zapišite naslov.

2.Kako ste čuli za tu bajku / legendu? Tko vam je ispričao?

3.Jesu li bajke/ legende istinite? (zadatak za poticanje kritičkog

razmišljanja)

4.Na koji način možemo čuti neku bajku?

5.Imaju li bajke neku vrijednost danas i koju?

Učitelj/ica prati rad skupina. Nakon što učenici rješe zadatke učitelj/ica ispituje skupine što su imali za zadatak. Razgovorom potaknuti učenike na zaključak da se radi o vrijednim izvorima iz prošlosti, a koji se nazivaju povjesni izvori ili vrela.

Upitati učenike koje su muzeje do sada posjetili i što su vidjeli. Istaknuti da se u muzejima čuvaju povjesni izvori koji spadaju u skupinu materijalni i njih istražuju i proučavaju znanstvenici koji se nazivaju arheolozi. Uz materijalne povjesne izvore postoje slikovni, pisani, zvukovni i usmena predaja. **Učenici određuju koja skupina je obradivala koju vrstu izvora. (problemski zadatak)**

Učitelj/ica navodi ustanove u kojima se čuvaju navedeni izvori.

Upitati učenike kako se nazivaju znanstvenici koji istražuju prošlost i pišu o povijesti?

Povesti s učenicima razgovor o tome na koji način povjesničari istražuju prošlost? Što im je potrebno da bi dali odgovore na pitanja zašto se nešto dogodilo, kada i što se mijenja?

Imenovati prvog povjesničara kojeg se naziva još i ocem povijesti Grka Herodota iz 5.st.pr.Kr.

Učenici će potom kao samostalnu aktivnost (aktivnost 2.) dobiti povjesni izvor kojeg će pročitati te potom odgovoriti na pitanja.

Aktivnost 2.

Učenici će pročitati povjesni izvor te će učitelj/ica povesti razgovor vodeći se pitanjima ispod izvora. Tijekom razgovora provodi se vrednovanje za učenje odnosno praćenje razumijevanja i zaključivanja problema.

Herodot je ovako opisao kako su prema iskazima njegovih suvremenika Egipćani gradili piramide:

„Sama je piramida bila izgrađena poput stepeništa koje neki nazivaju stubama, a drugi stepenicama: kad su sagradili prvu stepenicu, dizali su preostale kamenove spravama napravljenima od kratkih drvenih greda, i to su ih za prvu stubu stepeništa dizali s tla; kad bi god kamen stavili ondje, premještali bi ga na drugu spravu koja je bila postavljena na prvoj stobi, te bi ga vukli na drugu stubu i na slijedeću spravu: koliko je bilo

	<p>stuba u stepeništu toliko je bilo i sprava, a postojala je još i jedna pomicna sprava koja se prenosila sa stube na stubu i kojom bi se kamenovi pomicali; meni su opisali obje sprave upravo onako kako i ja to iznosim.....</p> <p>(Herodot, Povijest II., 125, preveo i priredio Dubravko Škiljan, Matica hrvatska, Zagreb, 2007., str.214.)</p> <p>1.Što Herodot navodi o gradnji piramide? Što im je poslužilo kao pomoć u podizanju kamena?</p> <p>2.Je li Herodot osobno video gradnju piramida?</p> <p>3.Na koji način je saznao o gradnji piramida?</p> <p>4.Je li ovaj povjesni izvor vjerodostojan?</p> <p>-istraživački zadaci i zadaci za razvijanje kritičkog razmišljanja</p> <p>*Zadaci su označeni podebljanim slovima (problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti, istraživački zadaci)</p>
--	--

DODATNI ELEMENTI¹

Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Hrvatski jezik</p> <p>OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p> <p>(aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 2.)</p> <p>Očekivanja međupredmetnih tema:</p> <p>Učiti kako učiti</p> <p>ku A 2..1. Uz podršku učitelja ili samostalno traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p> <p>ku A 2.2. Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p>
--	--

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>uku A.2.4. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 2.)</p> <p>uku B.2.2. Na poticaj učitelja učenik prati svoje učenje i napredovanje tijekom učenja. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p> <p>uku B.2.4. Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak. (vrednovanje kao učenje)</p> <p>uku D.2.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p>
	<p>Osobni i socijalni razvoj</p> <p>osr A.2.3. Razvija osobne potencijale. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 2.)</p> <p>osr A.2.4. Razvija radne navike. (domaća zadaća)</p> <p>osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p> <p>osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p> <p>osr C.2.3. Pridonosi razredu i školi. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1., domaća zadaća)</p>
	<p>Građanski odgoj i obrazovanje</p> <p>goo B.2.1. Promiče pravila demokratske zajednice. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p> <p>goo B.2.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici. (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p> <p>goo C.2.1. Sudjeluje u unapređenju života i rada škole. (domaća zadaća)</p>
	<p>Održivi razvoj</p> <p>odr B.2.1. Objasnjava da djelovanje ima posljedice i rezultate. (domaća zadaća)</p>

	<p>Poduzetništvo</p> <p>pod B.2.2. Planira i upravlja aktivnostima (aktivnost povezana s ovim ishodom vidljiva je kroz aktivnost 1.)</p>
<p>Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost</p>	<p>Skupina 1.</p> <p>1.Razgovarajte unutar skupine koju bajku ili legendu znate, ukratko je ispričajte te zapišite naslov.</p> <hr/> <p>2.Kako ste čuli za tu bajku / legendu? Tko vam je ispričao?</p> <hr/> <p>3.Jesu li bajke/ legende istinite?</p> <hr/> <p>—</p> <p>4.Na koji način možemo čuti neku bajku?</p> <hr/> <p>5.Imaju li bajke neku vrijednost danas i koju?</p> <p>*poveznica Hrvatski jezik</p>
<p>Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s</p>	<p>Herodot je ovako opisao kako su prema iskazima njegovih suvremenika Egipćani gradili piramide:</p> <p>„Sama je piramida bila izgrađena poput stepeništa koje neki nazivaju stubama, a drugi stepenicama: kad su sagradili prvu stepenicu, dizali</p>

teškoćama

su preostale kamenove spravama napravljenima od kratkih drvenih greda, i to su ih za prvu stubu stepeništa dizali s tla; kad bi god kamen stavili ondje, premještali bi ga na drugu spravu koja je bila postavljena na prvoj stubi, te bi ga vukli na drugu stubu i na slijedeću spravu: koliko je bilo stuba u stepeništu toliko je bilo i sprava, **a postojala je još i jedna pomicna sprava koja se prenosila sa stube na stubu i kojom bi se kamenovi pomicali;** meni su opisali obje sprave upravo onako kako i ja to iznosim.....

(**Herodot**, Povijest II., 125, preveo i priredio Dubravko Škiljan, Matica hrvatska, Zagreb, 2007., str.214.)

*suvremenik – onaj koji živi u isto vrijeme s drugim

*vjerodostojan – koji je dostojan povjerenja, koji ne izaziva sumnju, koji je izvoran

*Herodot – prvi povjesničar koji je pisao o raznim događajima iz prošlosti

1.O čemu piše Herodot?

2 Što je Egipćanima poslužilo kao pomoć u podizanju kamena?

3.Je li Herodot osobno video gradnju piramide ili mu je neki Egipćanim ispričao kako se gradila?

4.Je li ovaj povjesni izvor u kojem Herodot piše o gradnji piramide u potpunnosti istinit?

Povjesni izvori ili vrela

Povjesni izvori ili vrela su ostaci iz _____

Vrste povjesnih izvora	Primjeri	Ustanove u kojima se čuvaju
materijalni		muzeji
	slike, fotografije	galerije
	CD, kasete, videokasete	filmoteke, fonoteke
pisani		arhiv, knjižnice
usmena predaja		usmeno se prenose

Prvi povjesničar kojeg nazivamo i ocem povijesti bio je

_____.

	<p>*za učenike s većim teškoćama</p> <p>- radni listić u kojem povezuju slike primjera povijesnih izvora s tekstrom (vrste i ustanove u kojima se čuvaju)</p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Učenici će istražiti na stranicama Hrvatskog povijesnog muzeja i Arheološkog muzeja koje zbirke i odjele imaju, usporediti i napisati koje vrste povijesnih izvora čuvaju muzeji, kada su muzeji otvoreni.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	<p>Zadatak za domaću zadaću koji je ujedno i dio projektnog zadatka: učenici trebaju kod kuće ili kod susjeda / rodbine pronaći jedan materijalni povijesni izvor, napraviti karticu od kartona na koju će napisati sljedeće podatke: koji je to predmet, iz kojeg vremena, za što je služio i gdje je pronađen. Potom će predmete i kartice donijeti u školu gdje će predvorje škole na tјedan dana postati muzej.</p> <p>Projekt: trajanje prvo obrazovno razdoblje</p> <p>Učenici će istražiti recepte „naših starih“ (kod kuće, susjeda, rodbine), zapisati ih te navesti autora. Zajednički izraditi kuharicu tradicionalnih recepata.</p> <p>Učenici će istražiti koje su se igre i igračke nekoć koristile i igrale (kada, gdje) . Zapisati podatke o igramu te izraditi igračke. Izložba će biti postavljena u predvorju škole.</p> <p>Zadacima se potiče istraživački duh, kreativnost i suradnja. Kroz istraživanje učenici proučavaju tradiciju njihovog kraja, uče o prošlosti te njeguju vrijednosti.</p>

Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Herodot, Povijest, Preveo Dubravko Škiljan, Zagreb, Matica hrvatska, 2007.2. Koren, Snježana, Čemu nas uči povijest? nastava povijesti, ideje o učenju/poučavanju i ishodi učenja, Profil, Zagreb, 2014.